

مسئول محترم دفتر نهاد رهبری حجه الاسلام والمسلمین دکتر جواد خسروی با اشاره به فرازدیگری از دعای مکارم الاخلاق بیان داشتند امام سجاد (ع) می فرمایند: (وَعَمْرُنِی مَا کَانَ عَمْرٍی بِذَلَّةٍ فِی طَاعَتِکَ فَادَا کَانَ عَمْرٍی مَرْتَعَالِ الشَّیْطَانِ فَاقْبِضْنِی الْیَکَ قَبْلَ اَنْ یَسْبِقَ مَقْتِکَ اِلَیَّ)

یعنی خدایا عمر من را صرف خدمت به خودت قرار بده و اگر قرار باشد عمر من جایگاهی برای شیطان باشد جانم را بگیر.

و فرمودند این فرازدارای نکاتی هست که به آنها اشاره میشود.

نکته اول: برخی از عمرها به شدت عمرهای با برکت است و بحث زمان مطرح نیست؛ در مورد عمر خانم حضرت صدیقه طاهره سلام الله علیها نقل های متفاوتی هست؛ اما مشهور این است که ایشان زیر ۲۰ سال عمرشان بوده؛ ولی ما نگاه می کنیم بحث کوثر بودن یا بحث اینکه امامت از ناحیه ایشان بوده یا عمر بعضی از بزرگان که عمر بابرکتی بوده است.

نکته دوم: اینکه برخی از عمرها اتفاقاً چراگاه شیطان است.

نکته سوم: اینکه اگر قرار است عمری جایگاه شیطان باشد امام معصوم از پروردگار می خواهد که پروردگارا عمر من را تمام بکن و علتش را هم حضرت می فرماید به این علت که اگر این عمر ادامه پیدا کند دشمنی تو بر من یازید می شود یا ثابت می ماند حالا اینکه انسان چگونه می شود که عمرش جایگاه شیطان نشود؟ یکی در حوزه اعتقادات است بالاخره (أَبَیَ اللّٰهُ اَنْ یَّجْرِیَ الْاُمُورَ اِلَّا بِسَبَابِهَا) یعنی پروردگار در عالم به جز در شرایط خاص کار خارق العاده انجام نمی دهد شیطان قسم خورده که همه را گمراه می کند و پروردگار باید یک سری ابزارهایی داشته باشد که عمر انسان چراگاه شیطان نشود یکی در حوزه اعتقادات که انسان باید قوی و محکم باشد و هیچ چیز همانند پیشنهادها و رشوه هانتواند در او اثر بگذارند؛ در داستان ابوذر هست وقتی می خواستند تبعیدش کنند دخترش خیلی جزع و فزع می کرد و می گفت وقتی می خواهند شما را تبعید کنند (ظاهراً در مسیر هم بوده) من اینجا تنها بمانم چه اتفاقی می افتد؟ اباذر می فرماید آن پروردگاری که من را حفظ نموده؛ شما را هم حفظ خواهد نمود تاریخ نقل می کند کاروانی رد می شد که جوان مرد بودند آمدند و این دختر را به شهر رسانند لذا بعضی ها هستند اعتقادات خیلی قوی و محکمی دارند و آن هم به خاطر نوع نگرش به عالم دنیا است یکی از شاگردان علامه طباطبایی (ره) نقل می کردند که علامه گاهی از اوقات در درس اخلاق شان نگاه میکردند و می فرمودند ما با یک ابدیتی قرار است مواجه شویم یعنی انسان گاهی از اوقات نمی داند در مقابلش چه سفری است و چه عالم دیگری هست پس یک مورد اعتقادات است و اگر انسان بخواهد عمرش جایگاه شیطان نشود باید اعتقادات

محکمی داشته باشد. یکی دیگر از ابزار برای اینکه انسان عمرش چراگاه شیطان و ابلیس نشود؛ بحث اعمال است؛ وقتی میفرماید (واعبد ربّک حتی یاتیک الیقین) اینکه اینهمه اولیاء و پروردگار سفارش می کنند به نماز شب و یا اینکه انسان باید مراقبه داشته باشد؛ خوب این حاکی از این است که اگر کسی اینها را نداشته باشد در تیررس ابلیس است.

دکتر خسروی با ذکر فضائل اخلاقی به عنوان آخرین ابزاری که می تواند انسان را نجات دهد که عمرش جایگاه شیطان نباشد؛ بیان داشتند؛ در روایت داریم و نقل تاریخی هم هست که چند نفر می خواستند پیامبر را ترور کنند جبرئیل نازل شد یا رسول الله اینها آن پشت کمین کردند و می خواهند شما را به قتل برسانند حضرت دستور داد؛ دستگیرشان کردند و حکم نازل شد که اینها باید اعدام شوند به غیر از یکی از آنها؛ اون یکی هم جزع و فزع می کرد که رفقای من را اعدام کردید من را هم باید اعدام کنید؛ پیامبر فرمود حکم آمده که تو را اعدام نکنیم؛ گفت چرا؟ پیامبر فرمود پروردگار که وحی فرستاده اینها اعدام شوند؛ بیان فرموده در این شخص یک فضیلت اخلاقی به نام بخشش است که به خاطر همان نباید اعدام شود. در روایت هم داریم که بعضی از انسانها به خاطر یک فضیلت اخلاقی پروردگار دستشان را میگیرد؛ نمونه های تاریخی هم هست مثل فضیل ابن عیاض که داستانش معروف است و همچنین حرّ بن یزید ریاحی که میخواستیم بگویم تقویت فضایل اخلاقی به شدت در اینکه انسان در تیررس شیطان قرار نگیرد؛ تاثیر دارد.